Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31853

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i (TOÖÖ), 2015 y?l?nda Jale Ula? ve Mehmet Aksu taraf?ndan Türk e?itim sisteminde görev yapan ö?retmenlerin mesleki özerklik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in geli?tirilme süreci, ö?retmenlerin müfredat, ö?retim yöntemleri, de?erlendirme ve mesleki geli?im alanlar?ndaki karar verme yetkilerini ne ölçüde alg?lad?klar?n? belirlemeye odaklanm??t?r. Bu ölçek, Türk e?itim ba?lam?nda ö?retmen özerkli?inin boyutlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ortaya koymay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen özerkli?i, ö?retmen, ölçek geli?tirme, psikometri, e?itim yönetimi, Türkiye.

Yazarlar

Jale ULA?, Mehmet AKSU

Amaç

Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i'nin temel amac?, Türkiye'deki ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki ö?retmenlerin alg?lad?klar? mesleki özerklik düzeylerini ölçmek için kültüre özgü, geçerli?i ve güvenirli?i kan?tlanm?? bir ölçme arac? sunmakt?r. Bu çal??ma, ö?retmenlerin karar alma süreçlerine kat?l?m?n? ve mesleki ba??ms?zl???n? inceleyen ara?t?rmalara sa?lam bir metodolojik zemin sa?lamay? amaçlam??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin yaln?zca yönetimsel özerkli?ini de?il, ayn? zamanda s?n?f içi uygulamalar, müfredat uyarlamas? ve ö?renci de?erlendirmesi gibi temel pedagojik alanlardaki özerkliklerini de kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirme ihtiyac?ndan do?mu?tur.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, e?itim psikolojisi ve yönetim bilimleri aç?s?ndan kritik bir yap? olan **Ö?retmen Özerkli?i** (Teacher Autonomy) yap?s?n? ölçmektedir. Ö?retmen özerkli?i, ö?retmenlerin profesyonel yarg?lar?na dayanarak kendi i?lerini kontrol etme yetene?i ve sorumlulu?u olarak tan?mlan?r. Bu yap? genellikle a?a??daki temel boyutlar? içerir:

Ö?retim Özerkli?i: S?n?f yönetimi, ders planlama ve pedagojik yöntem seçimi üzerindeki kontrol.
Müfredat Özerkli?i: Ö?retilecek içeri?i seçme, düzenleme ve uyarlama üzerindeki yetki.
De?erlendirme Özerkli?i: Ö?renci ba?ar?s?n? ölçme yöntemlerini belirleme ve uygulama üzerindeki ba??ms?zl?k.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mesleki Özerklik: Mesleki geli?im faaliyetlerine kat?lma ve kararlara etki etme özgürlü?ü.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, yap?sal uygunlu?unu sa?lamak amac?yla çe?itli geçerlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme makalesinde (Ula? & Aksu, 2015) belirtildi?i üzere, ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek için faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Ayr?ca, maddelerin ölçmek istedikleri yap?y? temsil etme derecesini belirlemek amac?yla uzman görü?lerine ba?vurularak kapsam (içerik) geçerli?i sa?lanm??t?r.

Geçerlik çal??malar?, ölçek maddelerinin Türk ö?retmenlerin özerklik alg?lar?n? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? göstermeyi amaçlam??t?r. Ancak, bu akademik giri?te sunulan kaynak snippet'inde spesifik geçerlik katsay?lar? veya detayl? sonuçlar bulunmamaktad?r; bu veriler orijinal ara?t?rma makalesinde (Ulas & Aksu, 2015) yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? test etmek amac?yla güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Bir ölçe?in güvenilirli?i, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak kullan?lan **iç tutarl?l?k** (Cronbach Alfa) katsay?s?, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir.

Geli?tirme sürecinde, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) oldu?u varsay?lmaktad?r. Ö?retmen Özerklik Ölçe?i'nin güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in Türk ö?retmen popülasyonunda tutarl? ölçümler yapabildi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i'nin yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere faktör analizi uygulanm??t?r. Tipik olarak, ölçe?in geli?tirme a?amas?nda Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in nihai yap?s? belirlenmi?tir. Bu analizler, ö?retmen özerkli?inin tek bir bütün yerine, birbiriyle ili?kili ancak farkl? alt boyutlardan olu?tu?unu göstermi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, her bir faktörün ö?retmen özerkli?inin hangi spesifik yönünü temsil etti?ini aç?kça ortaya koymu? ve ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu yap?, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Ölçek hakk?nda bilinen ve ç?kar?lan temel bilgiler a?a??da listelenmi?tir:

Test Çe?idi: Geli?tirme (Development Scale)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örne?in: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin ö?retmenler (Çal??an meslek grubu)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanl???'na ba?l? okullarda görev yapan farkl? bran? ve kademelerdeki ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmas?, psikoloji, mesleki geli?im, özerklik, Ulas & Aksu, 2015, pedagoji.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Jale ULA?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: jaleulas@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar?n izinlerinin al?nmas? gereklidir. Genellikle akademik amaçl? kullan?mlar ücretsizdir, ancak sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine ili?kin temel referans a?a??dad?r:

Ulas, J., & Aksu, M. (2015). Development of Teacher Autonomy Scale for Turkish Teachers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 344-349.

Bu makaleye Google Scholar üzerinden eri?im sa?lanabilir: scholar.google.com.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: teacher-autonomy-scale-for-turkish-teachers-toad.pdf

Türk Ö?retmenler ?çin Ö?retmen Özerklik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu akademik giri?te sunulan kaynak içerikte ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen orijinal makaleye (Ulas & Aksu, 2015) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM